

PITNA VODA V OBČINI HRASTNIK V LETU 2019 ZDRAVSTVENO USTREZNA IN VARNA ZA UPORABNIKE

Letno poročilo o spremljanju zdravstvene ustreznosti pitne vode v občini Hrastnik za leto 2019, ki ga je izdelal Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH), Center za okolje in zdravje Maribor je objavljeno na spletni strani www.ksphrastnik.si.

V letu 2019 smo upravljali in izvajali notranji nadzor nad šestimi sistemi za oskrbo s pitno vodo v občini Hrastnik - sistemi Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnik, Jepihovec, Rakovec in Spodnje Krnice.

Vseh šest sistemov oskrbuje cca 8199 prebivalcev. V skupino sistemov, ki oskrbujejo od 1000 – 10.000 ljudi sodijo Hrastnik, Dol pri Hrastniku in Ribnik.

Sistemi Rakovec, Jepihovec in Spodnje Krnice sodijo v skupino sistemov, ki oskrbujejo manj kot 1000 prebivalcev.

Vodooskrbovalni objekt Bele vode

NLZOH, Center za okolje in zdravje Maribor je opravljal spremljanje zdravstvene ustreznosti pitne vode in obvladovanje tveganj na vsej javnih sistemih oskrbe s pitno vodo v občini Hrastnik.

Podlaga za izvajanje strokovnega nadzora je Pravilnik o pitni vodi (Ur. list RS št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15 in 51/17).

Zdravstvena ustreznost in skladnost pitne vode se je ocenjevala na podlagi opravljenih mikrobioloških, fizikalno kemijskih preskušanj in terenskih meritev.

V večini so bili opravljeni redni mikrobiološki in fizikalno kemijski preskusi, ki so opredeljeni v Pravilniku o pitni vodi za monitoring (priloga II, tabela A), opravilo se je tudi nekaj občasnih preskusov (Pravilnik o pitni vodi, parametri iz priloge I – dela B, iz priloge II – tabela A, iz priloge III).

Preskušani indikatorski (fizikalno kemijski) parametri:

- redni parametri: temperatura vode, pH vrednost, električna prevodnost pri 20°C, prosti klor, barva, motnost, vonj, okus, amonij;

Preskušani (fizikalno kemijski) parametri:

- občasni (razširjeni) parametri: osnovni parametri, anorganski parametri, organski parametri, trihalometani, pesticidi, lahkoahlapni halogenirani alifatski ogljikovodiki – LKCH.
- dodatni parametri - trihalometani.

Preskušani mikrobiološki parametri :

- redni parametri: Escherichia coli, koliformne bakterije, št. kolonij pri 22°C, št. kolonij pri 37°C,
- občasni parametri: enterokoki in Clostridium perfringens s spori.

V letu 2019 je bilo opravljenih 24 pregledov in odvzetih 92 vzorcev na mikrobiološka preskušanja. Na fizikalno kemijska preskušanja je bilo odvzetih 18 vzorcev, na občasno fizikalno kemijsko preskušanje je bil odvzet en vzorec. Odvzetih je bilo 5 kontrolnih vzorcev na mikrobiološka preskušanja.

Po dezinfekciji so bili odvzeti vzorci praviloma skladni s Pravilnikom o pitni. V mesecu juliju niso bili skladni odvzeti vzorci pred dezinfekcijo iz zajetja Turje in po dezinfekciji iz VH Turski les. V odvzetem vzorcu iz zajetja Turje pred dezinfekcijo so bile prisotne E. coli, koliformne bakterije, enterokoki in povečano število kolonij pri 22°C. V vzorcu odvzetem iz VH Turski les so bile prisotne E. coli, koliformne bakterije, enterokoki, Clostridiumperfringens in povečano število kolonij pri 22°C. V času vzorčenja je bilo ugotovljeno, da je bila koncentracija dezinfekcijskega sredstva prenizka in da je prišlo do polivanja kmetijskih površin nad zajetjem, zato smo za zaselek Turski les podali ukrep prekuhanja pitne vode vse do skladnosti vzorca.

V letu 2019 se je na sistemih za oskrbo s pitno vodo Hrastnik, Dol pri Hrastniku, Ribnik, Jepihovec, Rakovec in Spodnje Krnice nadaljevalo z izvajanjem državnega monitoringa pitnih vod.

Namen rednih preskušanj je zagotavljanje osnovnih informacij o pitni vodi, pa tudi informacij o učinkovitosti priprave pitne vode (še zlasti dezinfekcije), kjer se ta uporablja.

V okviru državnega monitoringa za pitno vodo je bilo odvzetih, na zgoraj omenjenih sistemih, 29 vzorcev pitne vode na mikrobiološka preskušanja in 4 vzorci na fizikalno kemijska preskušanja.

Od 29 odvzetih mikrobioloških vzorcev, vzorec iz omrežja Kovk 2 v mesecu marcu ni bil skladen s Pravilnikom o pitni vodi zaradi prisotnosti Clostridiumperfringensa. Po opravljenih korekcijskih ukrepih je bil v mesecu aprilu odvzet kontrolni vzorec. Odvzeti vzorec je bil na preskušane parametre skladen z zahtevami Pravilnika. Zaradi pogostega preseganja mejnih vrednosti smo zajetje Veliki Rakovec izključili iz sistema in manjkajoče količine nadomestili iz drugega sistema.

Pitna voda je bila pri vseh oskrbovalnih območjih, ki so v našem upravljanju in vzdrževanju preskušana skladno z določili Pravilnika o pitni vodi. Z izvajanjem notranjega nadzora na načelih HACCP je bila zagotovljena varna in zdravstveno ustrezna pitna voda.

Rezultati fizikalno kemijskega in mikrobiološkega preskušanja v okviru notranjega nadzora v letu 2019 potrjujejo, da je bila pitna voda, z izjemo posameznih vzorcev na določenih mestih vzorčenja, skladna s Pravilnikom o pitni vodi.

Na osnovi Pravilnika o pitni vodi ter v skladu z Direktivo Sveta 98/83/ES o kakovosti vode NLZOH ugotavlja, da je bila pitna voda na vseh sistemih, ki so v upravljanju KSP Hrastnik d.d., v letu 2019 varna in je v primeru ugotovljenih neskladnosti ob ustreznih ukrepih, ki jih je sprejel upravljalec, izpolnjevala zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda z namenom varovanja zdravja ljudi pred škodljivimi vplivi zaradi kakršnegakoli onesnaženja pitne vode. Na sistemih je nujno potrebno opravljati redno dezinfekcijo in ultrafiltracijo vode (zajetje Pekel, Jepihovec) ter vzdrževati koncentracije prostega preostalega klora - po HACCP načrtu.